

PUBLICATION INCENTIVE SUBMISSION FORM

Dr. Othello B. Capuno
VP for Research and Extension
Visayas State University
Visca, Baybay City, Leyte

Dear Dr. Capuno:

In connection with the VSU Publication Incentive System, may I submit my publication for the year **2019**:

A. Articles in Peer-reviewed Publications

Author(s)	First Author/ Corresponding Author	Title of Paper	Journal Title, Issue No. and Pages	Year of Publication	Publisher	Place of Publication (City & Country)	Journal Status*	Impact Factor
Dr. Leslie Anne L. Liwanag	Dr. Leslie Anne L. Liwanag	Mga Aral at Kabatirang Maaaring Matamo ng Pilosopiyang Pilipino mula sa mga Obra ni de Los Reyes sa Yugto ng Kanyang Paghuhubog (1864-1889)	Suri Journal of the Philosophical Association of the Philippines / Volume 7, Issue 2 / Pp. 38-93	2019	Philosophical Association of the Philippines, Inc.	Manila, Philippines	National	

*International (ISI/Science Direct/Scopus Indexed Journal)

International (Non-ISI/Science Direct/Scopus Indexed Journal)

National

Vision: A globally competitive university for science, technology, and environmental conservation

Mission: Development of a highly competitive human resource, cutting-edge scientific knowledge and innovative technologies for sustainable communities and environment.

VISAYAS
STATE UNIVERSITY

**Office of the Vice President for
Research and Extension**

Visca, Baybay City, Leyte, PHILIPPINES
Telefax: +63 53 563 7064
Email: ovpre@vsu.edu.ph
Website: www.vsu.edu.ph

Sincerely yours,

Name of Faculty: **DR. LESLIE ANNE L. LIWANAG**

Signature:

Department: **Department of Liberal Arts & Behavioral Sciences (DLABS)**

College: **CAS**

Tel: **+629777555229 (local 1028)**

E-mail: **leslie.liwanag@vsu.edu.ph**

Vision: A globally competitive university for science, technology, and environmental conservation
Mission: Development of a highly competitive human resource, cutting-edge scientific knowledge and innovative technologies for sustainable communities and environment.

SURI 7 (2) 2019: 38-93

Mga Aral at Kabatirang Maaaring Matamo ng Pilosopiyang Pilipino mula sa mga Obra ni de Los Reyes sa Yugto ng Kanyang Paghuhubog (1864-1889)

Leslie Anne L. Liwanag
Visayas State University

Abstrak: Ang proyektong ito ay pangunahing presentasyon ng mga panimulang pilosopiya ni Isabelo de los Reyes (1864-1938), isang manunulat at mamamahayag na may malawak na kontribusyon sa iba't ibang periyodikal na umiinog sa kasaysayan, folklore, wika, politika, at relihiyon. Gayunman, hindi naging sentro ng pagkilala at pagpapahalaga sa kasaysayan ang mga kontemporaryong tulad ni de los Reyes kumpara sa mga kapwa-intelektwal na nanatili sa Europa katulad ni Rizal. Hangarin ng pag-aaral na ito na balikan ang bulto ng kanyang mga akda mula sa yugto ng kanyang paghuhubog mula 1864 hanggang 1889. Hindi lamang ito magiging payak na intelektwal na diskurso sa kasaysayan, datapwat sisikapang maihain ang pilosopikal na kontribusyon ng Ilokanong polimata sa pamamagitan ng pagbabahagi ng ilan sa mga aral at kabatirang maaaring matamo ng larangan ng Pilosopiyang Pilipino – isang diskursong patuloy na nangangapa pa para sa metodiko at ideyolohikal na kaugnayan sa mundo ng lokal na produksyon ng kaalaman.

Mga Susing Salita: Isabelo de los Reyes; pilosopiyang Pilipino; The Rulers of Manila; The Devil in the Philippines; The Filipino Folklore; History of Ilocos

1. PANIMULA

Sa Pilipinas, karaniwang nakaangkla ang maling konotasyon ng pamimilosopo sa mga indibidwal na may mahahaba at sarkastikong argumento. Mamamataan maging ang naging negatibong imahen ng pamimilosopiya sa katauhan ni Don Anastacio, kilala bilang “Pilosopo Tasyo” sa nobelang *Noli Me Tangere* ni Jose Rizal, kung saan sa halip na makita ang matapang na paninindigan sa mga panlipunang suliranin at pagtugis sa kaugaliang kolonyal na lipunan, mas napagtuunan sa matandang tauhan ang diskurso ng kahibangan.¹ Alinsunod dito, hindi nalalayo sa diskurso ng subersibong imahen ang isang ilustradong bunga ng ika-labinsiyam na siglong “Pagkamulat ng Filipino” na si Isabelo de los Reyes (1864-1938) dulot ng pagposisyon ng sarili bilang “kapatid ng mababangis sa kagubatan.”² Hindi tipikal na intelektwal ng Pilipinas si de los Reyes dahil bukod sa masigasig at marubdob ang adhikain sa pakikipaglaban sa paghahari-harian ng mga Espanyol at Amerikano, nabilanggo rin sa Maynila at Barcelona, nakiisa sa mga anarkista at sosyalista, nagtayo ng rebolusyonaryong simbahan, nagtatag ng isa sa mga unang kilusang paggawa sa Pilipinas, at nag-ambag sa iba't ibang periyodikal na umiinog sa kasaysayan, folklore, wika, politika, at relihiyon.

Sa puntong ito, hindi naging sentro ng pagkilala at pagpapahalaga sa kasaysayan ang mga kontemporaryong tulad ni de los Reyes kumpara sa mga kapwa-intelektwal na nanatili sa Europa. Maging ang itinatag na Malayang Simbahan ng Pilipinas (o Iglesia Filipina Independiente), kadalasang mas nauugnay kay Gregorio Aglipay (1860-1940), ang dating Katolikong paring inatasang maging kauna-unahang pinuno nito. Dagdag dito, kapag nababanggit si de los Reyes sa ilang pag-aaral sa kasaysayan, mas pinupuntirya ang hindi nila pagkakaunawaan ng mas tanyag na intelektwal at kinikilalang pambansang bayaning si Jose P. Rizal (1861-1896).³ Bago pa man maiugnay sa mga ilustrado at propagandista o

¹ Emerita S. Quito, *The State of Philosophy in the Philippines* (Manila: De La Salle University Press, 1983).

² Resil B. Mojares, *Brains of the Nation: Pedro Paterno, TH Pardo De Tavera, Isabelo De Los Reyes, and the Production of Modern Knowledge* (Quezon City: Ateneo University Press, 2006).

³ F.P.A. Demeterio III, “Don Isabelo De Los Reyes (1864-1938): Forerunner of Filipino Theology,” *Philippiniana Sacra* 47, no. 142 (2012): 883-916.